

Rječnik najvažnijih pojmova tribologije (nauke o trenju, habanju i podmazivanju)

Pojam	Objašnjenje
Aditivi	Materijali, koji se dodaju u manjim količinama sredstvima za podmaz., da bi se poboljšao njihov efekat.
Antifrikcione osobine	Osobina maziva da se suprotstavi trenju i habanju. Antifrikcione osobine maziva se često postižu dodavanjem npr. PTFE.
OMC ₂	Tečni organsko-metalni spoj, koji pruža prednosti molibden sulfida (smanjenje vrijednosti trenja, smanjenje habanja), a da ne posjeduje mane neke čvrste supstance za podmazivanje/maziva (loša stabilizacija u ulju).
Konzistencija	Konzistencija je mjera građe maziva. Ona se mjeri kao penetracija pri mirovanju i valjanju. Konzistencija se navodi prema NLGI (National Lubricating Grease Institute). Za jednostavnije opisivanje konzistencije maziva se cjelokupno područje konzistencije dijeli u 9 klasa konzistencije-mjerenja penetracijom valjanja.
Viskoznost	Pod viskoznošću ili žilavošću neke tečnosti podrazumijevamo otpor, kojim se suprotstavljaju molekule neke tečnosti spram nekog pomjeranja. Ovaj otpor se označava još i kao unutrašnje trenje.
Tačka curenja	Mazivo koje se ispituje, zagrijava se u normiranim posudama određenom brzinom, dok ne dođe u tečno stanje, tj. dok ne padne prva kap maziva. Pri tome se uzima temperatura, na kojoj je došlo do curenja.
Faktor habanja	Habanje nastaje trenjem i dodirivanjem dva susjedna tijela nakon tanjenja i prekidanja sloja maziva između njih. Faktor habanja je mjera za utvrđivanje stepena habanja.
Stepen korozije	Određivanje korozije se vrši ocjenom ploča za ispitivanje. Stepenu korozije je mjera za utvrđivanje korozije. Skala ocjenjivanja se proteže od 0 (nema korozije) do 3 (jaka korozija).
Tečne masti	Maziva polutečne konzistencije se koriste u sistemima koji sporo rade ili iz tehničkih razloga slabo dihtujućih pogona.
NLGI-klasa	Pogledati konzistenciju.
Gustina	Gustina je težina nekog maziva u gramima po ml, pri sobnoj temperaturi od 20 °C.
Tačka zapaljenja	Točka zapaljenja je veličina, koja dozvoljava, da se odredi opasnost od zapaljenja nekog materijala. Ispitujuća supstanca se zagrijava u jednom otvorenom (ISO 2592) ili zatvorenom (DIN 51755) sudu, dok se ne dobije mali, jasni plamen, ili kratko paljenje nastalih gasova iznad supstance koja se ispituje.
Osnovno ulje	Osnovno ulje je glavni sastavni dio maziva i ulja za podmazivanje.
Oksidacija	Hemijska reakcija koja dovodi do starenja maziva.
Sintetička ulja	Sintetička ulja su, suprotno od mineralnih ulja nastala vještačkim putem. Sintetička ulja imaju uglavnom dobru viskoznost i ponašanje na visokim temperaturama, nisku tačku zgušnjavanja, malu osobinu koksovanja, veliku otpornost na temperature i dobru hemijsku postojanost.
Učvršćivač	Maziva se sastoje iz uljne komponente, koja se u zgrušava kao u spužvi. Uobičajeni učvršćivači su sapuni: litijumski, kalcijumski ili natrijumski ili kompleksni sapuni: kao što su kalcijumski, barijumski, litijumski kompleksi, kao i polispojivi mokraćne kiseline ili bentonita.
Ostaci koksovanja	Ovi ostaci se stvaraju kada se ulja termički jako opterete. Ovo može dovesti do velikog habanja.
SKF-Emcors postupak (DIN 51802)	Standardiziran uređaj za ispitivanje osobina zaštite od korozije maziva u ležštima valjaka.
PTFE	Politetrafluoretilen.
SRV - Test (DIN 51834)	Uređaj za ispitivanje maziva i materijala u jednom sistemu koji osciluje i izaziva trenje. Opterećenje, temperatura i geometrija uređaja se mogu podešavati prema zahtjevima.